
OM DOMEN

Andra halvan av en predikan av Mattias Algotsson

Domsöndagen 2013 i Stora Lundby kyrka

TIDENS SLUT

Ja, som det målas upp i våra texter så är det alltså fråga om slutet på världen och historien som vi känner den.

Guds väldiga verk som skildras i Bibeln allt från det första bladet där Gud skapade himmel och jord, genom hela frälsningshistorien, Israels och kyrkans historia ända till idag och sannolikt ett tag till.

Allt detta som vi känner som vår värld och vårt sammanhang alltifrån makrokosmos till mikrokosmos, alltifrån vårt till synes oändliga sammanhang i universum till det mycket begränsade sammanhang där vi lever våra liv;

Allt detta skall en dag komma till ett slut säger oss vår tro.

Himmel och jord skall förgås, men vi människor, vi evighetsvarelser som med Predikarens ord (3:11, 1917) har fått evigheten nedlagd i våra hjärtan. Vi blir kvar inför Guds tron, inför Kristus konungen som skall komma åter för att döma och för att skapa nytt där allt det gamla har försvunnit.

Och det finns många aspekter av vad denna dom innebär.

Ett sätt att beskriva den är att ta fasta på att texterna och bilderna om domen har två centra, två fokus, på ett sätt motsägelsefulla, men på ett sätt kompletterande varandra. Lite grand som om man tittar i en kikare som är felinställd så ser man två bilder av verkligheten men efter att man har skruvat ett tag så smälter de samman till en gemensam bild.

VÅRA HANDLINGAR

Det första centrat som möter oss i berättelserna om domen är det där fokus är på våra handlingars oerhörda betydelse. Våra handlingar och våra ickehandlingar, det vi gör och det vi inte gör. I ingen av domsscenerna sägs det nämligen något annat än att det som avgör hur domen utfaller är hur vi bedöms utifrån våra handlingar. Var och en dömdes efter sina gärningar, hör vi till exempel från Uppenbarelsebokens domsscen. Här finns inga förmildrande omständigheter. Det är handlingarna, gärningarna som räknas. Inte våra eventuellt goda avsikter, eller mer eller mindre godtagbara ursäkter eller bortförklaringar. Nej, det är hur vi har handlat och betett oss som spelar roll.

Har vi varit onda eller har vi varit goda? Har vi i mötet med de människor som behövt vår hjälp, både de nära och de långt borta, gett av oss själva, våra resurser och vår tid eller har vi det inte? Har kärleken till medmänniskan varit vår ledstjärna eller har det varit självskheten?

Och Gud dömer i de här berättelserna kärlekslösheten fullständigt obarmhärtigt, med fördömelse och förkastelse.

Men hur kan han göra det? Är inte Gud kärlekens Gud?

KÄRLEKENS GUD

Jo, det är just det han är. Gud är kärlekens Gud, men säg den kärlek som inte reagerar med vrede när den man älskar blir utsatta för förnedring och lidande.

Den kärlek som inte reagerar och kraftigt tar avstånd från det som är orätt och det som är destruktivt är inte mycket till kärlek. Finns inte detta drag hos kärleken, detta avslöjande, oroande och dömande drag upphör kärleken att vara kärlek.

Då blir Gud för att använda teologiprofessorn Auléns terminologi menlöshetsguden. Och kärleken blir en dunkudde att vila på, inte en väckande, omskapande och livgivande kraft.

Men Gud är kärlekens Gud och därför dömer han all kärlekslöshet.

Både det onda vi gör och det goda vi låter bli att göra. Och han gör det för att han älskar och för att han vill att kärleken skall råda också i våra liv och i vår värld.

Det är det ena centrat i texterna och bilderna av domen. Det andra centrat är det att domen har blivit överlåten åt Jesus.

Att det är han, som är vår frälsare, som också är vår domare. Jesus, som tog vårt rättmätiga straff på sig och dog i vårt ställe. Att det är han som är satt att döma oss. Och redan här anar man en viss ljusning. Och kanske kan vi påminna oss två Johannestexter.

Joh 3:1617

Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom.

Och Jesus säger om sig själv i Joh 12:4647

Jag är ljuset som har kommit hit i världen för att ingen som tror på mig skall bli kvar i mörkret. Om någon hör mina ord men inte tar vara på dem, så dömer inte jag honom, ty jag har inte kommit för att döma världen utan för att rädda världen.

Jesus, Guds son, född i ett stall av Jungfru Maria, han som är världens ljus, fylld av nåd och sanning: allt han är, säger och gör vill hjälpa oss tillbaka till den rätta vägen, den goda vägen, till kärlekens väg. Jag är den vägen säger han. Och han vill rädda oss undan själviskheten och destruktiviteten, allt det som kan förmörka livet både för oss själva och för andra.

ATT FÖLJA JESUS

Kom och följ mig säger han till dig och mig, precis som han sa till de första lärjungarna. Se och lär av mig som har ett mildt och ödmjukt hjärta. (Matt 11:29)

Jag är vägen, sanningen och livet, (Joh 14:6) Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus. (Joh 8:12)

I Jesus finns så oändligt mycket av utsträckt hand man kan tänka sig. Här finns förlåtelse, här finns upprättelse, här finns uppmuntran, här finns uppdrag som väntar. Hela världen lider och vi kallas att tillsammans med honom älska den här världen tillbaka till livet.

Men samtidigt: Om vi avvisar Jesus som vår frälsare. Om vi avvisar livet från Gud som han vill ge oss av nåd. Om vi vänder honom ryggen. Om vi förblir i vårt eget förkrympta, själviska och destruktiva jag. Om vi inte låter honom rädda oss. Då finns det ingenting han kan göra för oss.

Och man anar bedrövelsen och sorgen i Jesu ord när han fortsätter i texten från Johannes 12: Den som avvisar mig och inte tar emot mina ord, han har mött sin domare: det ord jag har talat skall döma honom på den yttersta dagen. (Joh 12:48)

TVÅ OLIKA SLUT

Två centra, två fokus som ger oss olika bilder av vad som kommer att ske men som också kompletterar varandra och gör bilden hel.

Å ena sidan: Allvaret i våra handlingar, både det vi gör och det vi inte gör.

Ansvar vi har att låta kärleken och det livsbefrämjande vara vår ledstjärna;

För Gud är kärlek och liv och måste döma det kärlekslösa och det destruktiva.

Å andra sidan: Den slutgiltiga domen är överlåten åt Jesus som också är den som erbjuder frälsning och räddning genom sin egen död för oss på korset.

Den som med alla till buds stående medel vill föra oss till livet. Och som vill att vi tar del i det livet redan här och nu. Som vill att vi tillsammans med honom älskar den här världen tillbaka till livet. Och med dessa båda centra sammansatta kan man säga att själva domen på ett sätt sker redan här och nu i mötet med Jesus.

Här i mötet med den uppståndne är himlens port.

Ty, med Jesu egna ord:

Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han faller inte under domen utan har övergått från döden till livet. Amen!